

Koetoiminta ja käytäntö

Liite 2.4.2001 58. vuosikerta Numero 1 Sivu 7

Ohravalikoima täydentyi viidellä lajikkeella

MARTTI VUORINEN ja MARKKU KONTTURI, MTT

Lajikelistan 29 ohralajikkeesta yli puolet on kaksitahoisia. Niistä myöhäisimmät menestyvät vain kahdella eteläisimmällä vyöhykkeellä. Nämä lajikkeet tuleentuvat noin kaksi viikkoa myöhemmin kuin aikaisimmat monitahoiset Arra, Artturi ja Rolfi.

Viljelytilastot kesältä 2000 osoittavat, että ohran valtalajike on Saana. Sen viljelyala on edelleen kasvanut, ja sitä viljellään jo lähes joka neljännellä ohrahehtaarilla. Uusimmat monitahoiset ohrat ovat vielä kolmannellakin vyöhykkeellä menestyvät Jyvä ja Borealin linja 88106, joka saa nimen Kunnari. Kaksitahoisten uusimmat tulokkaat Tofta, Barke ja Luberon soveltuvat viljeltäviksi vain vyöhykkeillä I ja II.

Uudet ohrat entistä satoisampia

Virallisten lajikekokeiden tulosten mukaan satoisimmat monitahoiset ohramme ovat uutuuslajike Kunnari ja 1998 kauppaan tullut Erkki. Pienimmän sadon ovat tuottaneet Arra ja Kilta. Ensimmäisellä vyöhykkeellä myös Pokon sato on ollut vaatimaton. Kaksitahoisista satoisin on Barke, pienimmän sadon on antanut puolestaan Prisma. Ensimmäisellä vyöhykkeellä monitahoisista ohrista satoisin on Kunnari ja kaksitahoisista Tofta. Suurin osa ohralajikkeista menestyy parhaiten toisella viljelyvyöhykkeellä. Monitahoisista ohrista vain Jyvä pystyy tällä viljelyalueella kilpailemaan sadontuottokyvyssä uuden Kunnari-lajikkeen kanssa. Kaksitahoisten ohrien varsinaisella viljelyalueella, I ja II vyöhykkeellä, kärkiviisikko koostuu uusista lajikkeista Barke, Luberon, Scarlett, Tofta ja Video. Kolmannella vyöhykkeellä menestyvät parhaiten monitahoisista Kunnari ja Thule, sekä kaksitahoisista Scarlett.

Eloperäinen maa kasvattaa

Varsinkin monitahoiset ohrat tuottavat parhaan sadon eloperäisillä multa- ja turvemailla. Multamailla suurimmat sadot saadaan Kunnarista; toiseksi satoisin on Erkki. Parhaana kaksitahoisena Tyrän sadot ovat lähes Erkin luokkaa. Turvemailla menestyvät parhaiten monitahoiset Loviisa, Artturi, Erkki ja Thule. Karkeilla kivennäismailla satoisimmat ohrat ovat uudet kaksitahoiset Luberon, Barke ja Scarlett, neljäntenä

monitahoinen Kunnari. Savimailla satoisin on Kunnari ja Luberonin tilalle kärkinelikköön tulee Tofta. Happamalla liejusavella menestyvät monitahoisista parhaiten Thule ja Loviisa, kaksitahoisista Viivi ja Saana.

Uutuuslajikkeet lujakortisia

Uusista monitahoisista ohrista Kunnarin lakoprocentti on 14 ja Jyvän 21, kun taas Arra, Botnia ja Kilta lakoutuvat lähes 40 prosenttia. Kaksitahoisista ohrista lakoutuvat yli 20 prosenttia vain Filippa, Kustaa ja Prisma. Toftan lakoprocentti on 10, Barken 11 ja Luberonin 13.

Pitkäkortisin ohramme on 90-senttinen Arra ja kaksitahoisista pisin on 78-senttinen Viivi. Lyhin monitahoisista ohrista on 73-senttinen Pohto ja kaksitahoisista 66-senttinen Mentor. Uutuudet kuuluvat tähkätyypinsä lyhimpiin, paitsi Barke, jonka korsi on kaksitahoisten pisimpiä.

Uutuuksien hehtolitraino korkea

Rehuohrilla jyvän korkea valkuaispitoisuus on tärkeä kotovaraisten ruokinnan kannalta. Uutuuksista eniten valkuaista on Jyvässä (11,7 prosenttia). Kunnarin valkuaisprosentti on 10,8, Toftan ja Barken 11,1 sekä Luberonin 11,3. Eniten valkuaista on Arran jyvissä (13,0 prosenttia) ja vähiten Botnian jyvissä (10,6 prosenttia). Mallasohrilla alhainen jyvän valkuainen on etu. Vähiten valkuaista on Pokko- ja Scarlett- mallasohrissa (11,2-11,3 prosenttia).

Tuhannen jyvän paino vaihtelee monitahoisilla ohrilla seitsemän grammaa. Jyvällä on kookkain jyvä (43,0 grammaa) ja Pohtolla pienin. Myös Kunnarin jyvä on suuri (40,1 grammaa). Kaksitahoisilla ohrilla tuhannen jyvän paino vaihtelee hieman enemmän: ääripäänä ovat Filippa 52,3-grammaisella ja Kustaa 44,0-grammaisella jyvällään. Uusista lajikkeista suurijyväisin on Barke (50,1 grammaa, sitten on Luberon 47,0 grammaa ja pienijyväisin on Tofta 46,2 grammaa.

Monitahoisilla ohrilla korkeimmat hehtolitrainot löytyvät uusilta lajikkeilta Jyvä (67,0 kiloa) ja Kunnari (66,3 kiloa). Botnian hehtolitraino on ohrien pienin (62,0 kiloa). Kaksitahoisilla ohrilla suurin hehtolitraino on Scarlettilla (69,9 kiloa), niiden kevyin on Prisma (65,8 kiloa). Uusista lajikkeista Luberonin hehtolitraino on 68,8 kiloa. Tätä puoli kiloa kevyempää on Barken ja kilon kevyempää Toftan sato. *Lisätietoja: Koetoiminta ja käytäntö 1/2001: 7 sähköposti martti.vuorinen@mtt.fi puhelin (03) 534 2214.*

Lue aiheesta lisää: Arjo Kangas ym. 2001. Virallisten lajikekokeiden tulokset 1993-2000. MTT:n julkaisu. Sarja A 94. Hinta 100 mk.

Tilaukset: MTT, puh. (03) 4188 2327, julkaisut@mtt.fi, <http://www.mtt.fi/asarja>